מסכת מכשירין

ששה סדרי משנה

geulaquiz.com

פרק א

א כָּל מַשְׁקֶה שֶׁתְּחִלָּתוֹ לְרָצוֹן אַף עַל פִּי שֶׁאֵין סוֹפוֹ לְרָצוֹן, אוֹ שֶׁסּוֹפוֹ לְרָצוֹן אַף עַל פִּי שֶׁאֵין תְּחִלָּתוֹ לְרָצוֹן, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתִּין. מַשְׁקִין טְמֵאִים מְטַמְּאִין לְרָצוֹן וְשֶׁלֹּא לְרָצוֹן:

ב הַמַּרְעִיד אֶת הָאִילָן לְהַשִּׁיר מִמֶּנּוּ אֲכָלִין אוֹ אֶת הַטֻּמְאָה, אֵינָן בְּכִי יַתִּין. לְהַשִּׁיר מִמֶּנּוּ מַשְׁקִין, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, הַיּוֹצְאִין וְאֶת שֶׁבּוֹ, בְּכִי יַתִּין. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים, הַיּוֹצְאִין, בְּכִי יַתִּין, וְאֶת שֶׁבּוֹ, אֵינָן בְּכִי יַתִּין, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְכַּוֵּן שֶׁיֵּצְאוּ מִכֻּלּוֹ:

ג הַמַּרְעִיד אֶת הָאִילָן וְנָפַל עַל חֲבֵרוֹ, אוֹ סוֹכָה וְנָפְלָה עַל חֲבֵרְתָּהּ, וְתַחְתִּיהֶן זְרָעִים אוֹ יְרָקוֹת הַמְחֻבָּרִין לַקַּרְקַע, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, בְּכִי יַתִּין. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים, אֵינָן בְּכִי יַתִּין. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִשּׁוּם אַבָּא יוֹסֵי חֲלִי קוּפְרֵי אִישׁ טִבְעוֹן, תְּמַהּ עַצְמְךָ אִם יֵשׁ מַשְׁקֶה טָמֵא בַּתּוֹרָה, עַד שֶׁיִּתְכַּוֵּן וְיִתֵּן, שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יא), וְכִי יַתִּן מַיִם עַל זָרַע:

ד הַנּוֹעֵר אֲגֻדָּה שֶׁל יָרָק וְיָרְדוּ מִצַּד הָעֶלְיוֹן לַתַּחְתּוֹן, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, בְּכִי יַתִּין. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים, אֵינָם בְּכִי יַתִּין. אָמְרוּ בֵּית הִלֵּל לְבֵית שַׁמַּאי, וַהֲלֹא הַנּוֹעֵר אֶת הַקֻּלַּח, חוֹשְׁשִׁין אָנוּ שֶׁמָּא יָצְאוּ מִן הָעֶלְיָה לָעֶלְיָה. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית שַׁמַּאי, שֶׁהַקֻּלַּח אֶחָד, וַאֲגֻדָּה קְלָחִים הַרְבֵּה. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית הִלֵּל, הֲרֵי הַמַּעֲלָה שַׁק מָלֵא פֵּרוֹת וּנְתָנוֹ עַל גַּב הַנָּהָר, חוֹשְׁשִׁין אָנוּ שֶׁמָּא יָרְדוּ מִצַּד הָעֶלְיוֹן לַתַּחְתּוֹן. אֲבָל אִם הֶעֱלָה שְׁנַיִם וּנְתָנָן זֶה עַל גַּב זֶה, הַתַּחְתּוֹן בְּכִי יַתִּין. וְרַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, הַתַּחְתּוֹן טָהוֹר:

ה הַמְמַחֵק אֶת הַכְּרִישָׁה, וְהַסּוֹחֵט שְׁעָרוֹ בְּכִסּוּתוֹ, רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, הַיּוֹצְאִין בְּכִי יַתִּין, וְאֶת שֶׁבּוֹ אֵינָן בְּכִי יַתִּין, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְכַּוֵּן שֶׁיֵּצְאוּ מִכֻּלּוֹ:

ו הַנּוֹפֵחַ בַּעֲדָשִׁים לְבָדָקָן אִם יָפוֹת הֵן, רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אֵינָן בְּכִי יַתִּין. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, בְּכִי יַתִּין. וְהָאוֹכֵל שֶׁמְּשִׁמִּין בְּאֶצְבָּעוֹ, מַשְׁקִין שֶׁעַל יָדוֹ, רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אֵינָן בְּכִי יַתִּין. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, בְּכִי יַתִּין. הַטּוֹמֵן פֵּרוֹתָיו בַּמַּיִם מִפְּנֵי הַגַּנָּבִים, אֵינָן בְּכִי יַתִּין. מַעֲשֶׂה בְּאַנְשֵׁי יְרוּשָׁלַיִם שֶׁטָּמְנוּ דְּבֵלָתָן בַּמַּיִם מִפְּנֵי הַסִּיקָרִין, וְטִהֲרוּ לָהֶן חֲכָמִים. הַנּוֹתֵן פֵּרוֹתָיו בְּשִׁבֹּלֶת הַנָּהָר לַהֲבִיאָן עִמּוֹ, אֵינָן בְּכִי יַתִּין:

פרק ב

א זֵעַת בָּתִּים, בּוֹרוֹת, שִׁיחִין וּמְעָרוֹת, טְהוֹרָה. זֵעַת הָאָדָם, טְהוֹרָה. שָׁתָה מַיִם טְמֵאִין וְהִזִּיעַ, זֵעָתוֹ טְהוֹרָה. בָּא בְמַיִם שְׁאוּבִים וְהִזִּיעַ, זֵעָתוֹ טְמֵאָה. נִסְתַּפֵּג וְאַחַר כָּךְ הִזִּיעַ, זֵעָתוֹ טְהוֹרָה:

ב מֶרְחָץ טְמֵאָה, זֵעָתָהּ טְמֵאָה. וּטְהוֹרָה, בְּכִי יַתִּין. הַבְּרֵכָה שֶׁבַּבַּיִת, הַבַּיִת מַזִּיעַ מֵחֲמָתָהּ, אִם טְמֵאָה, זֵעַת כָּל הַבַּיִת שֶׁמְּחֲמַת הַבְּרֵכָה, טְמֵאָה:

ג שְׁתֵּי בְרֵכוֹת, אַחַת טְהוֹרָה וְאַחַת טְמֵאָה, הַמַּזִּיעַ קָרוֹב לַטְּמֵאָה, טָמֵא. קָרוֹב לַטְּהוֹרָה, טָהוֹר. מֻחֶצָה לְמֻחֶצָה, טָמֵא. בַּרְזֶל טָמֵא שֶׁבְּלָלוֹ עִם בַּרְזֶל טָהוֹר, אִם רֹב מִן הַטָּמֵא, טָמֵא. וְאִם רֹב מִן הַטָּהוֹר, טָהוֹר. מֻחֶצָה לְמֻחֶצָה, טָמֵא. גִּסְטְרָיוֹת שֶׁיִּשְׂרָאֵל וְנָכְרִים מַטִּילִין לְתוֹכָהּ, אִם רֹב מִן הַטָּמֵא, טָמֵא. וְאִם רֹב מִן הַטָּהוֹר, טָהוֹר. מֻחֶצָה לְמֻחֶצָה, טָמֵא. מֵי שְׁפִיכוּת שֶׁיָּרְדוּ עֲלֵיהֶן מֵי גְּשָׁמִים, אִם רֹב מִן הַטָּמֵא, טָמֵא. וְאִם רֹב מִן הַטָּהוֹר, טָהוֹר. מֻחֶצָה לְמֻחֶצָה, טָמֵא. אֵימָתַי, בִּזְמַן שֶׁקָּדְמוּ מֵי שְׁפִיכוּת. אֲבָל אִם קָדְמוּ מֵי גְּשָׁמִים, אֲפִלּוּ כָּל שֶׁהֵן, לְמֵי שְׁפִיכוּת, טָמֵא:

ד הַטּוֹרֵף אֶת גַּגּוֹ וְהַמְכַבֵּס אֶת כְּסוּתוֹ וְיָרְדוּ עֲלֵיהֶן גְּשָׁמִים, אִם רֹב מִן הַטָּמֵא, טָמֵא. וְאִם רֹב מִן הַטָּהוֹר, טָהוֹר. מֻחֶצָה לְמֻחֶצָה, טָמֵא. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִם הוֹסִיפוּ לְנַטֵּף:

ה עִיר שֶׁיִּשְׂרָאֵל וְנָכְרִים דָּרִים בָּהּ וְהָיָה בָהּ מֶרְחָץ מֻרְחָצֶת בְּשַׁבָּת, אִם רֹב נָכְרִים, רוֹחֵץ מִיָּד. וְאִם רֹב יִשְׂרָאֵל, יַמְתִּין כְּדֵי שֶׁיְּחַמּוּ הַחַמִּין. מֻחֶצָה לְמֻחֶצָה, יַמְתִּין כְּדֵי שֶׁיְּחַמּוּ הַחַמִּין. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, בְּאַמְבָּטִי קְטַנָּה, אִם יֶשׁ בָּהּ רְשׁוּת, רוֹחֵץ בָּהּ מִיָּד:

ו מָצָא בָהּ יָרָק נִמְכָּר, אִם רֹב נָכְרִים, לוֹקֵחַ מִיָּד. וְאִם רֹב יִשְׂרָאֵל, יַמְתִּין כְּדֵי שֶׁיָּבֹאוּ מִמָּקוֹם קָרוֹב. מֻחֶצָה לְמֻחֶצָה, יַמְתִּין כְּדֵי שֶׁיָּבֹאוּ מִמָּקוֹם קָרוֹב. וְאִם יֶשׁ בּוֹ רְשׁוּת, לוֹקֵחַ מִיָּד:

ז מָצָא בָהּ תִּינוֹק מֻשְׁלָךְ, אִם רֹב נָכְרִים, נָכְרִי. וְאִם רֹב יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל. מֻחֶצָה לְמֻחֶצָה, יִשְׂרָאֵל. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, הוֹלְכִין אַחַר רֹב הַמַּשְׁלִיכִין:

ח מָצָא בָהּ מְצִיאָה, אִם רֹב נָכְרִים, אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַכְרִיז. וְאִם רֹב יִשְׂרָאֵל, צָרִיךְ לְהַכְרִיז. מֻחֶזֶקֶת לְמֻחֶזֶקֶת, צָרִיךְ לְהַכְרִיז. מָצָא בָהּ פַּת, הוֹלְכִין אַחַר רֹב הַנַּחְתּוֹמִין. וְאִם הָיְתָה פַּת עִסָּה, הוֹלְכִים אַחַר רֹב אוֹכְלֵי פַּת עִסָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִם הָיְתָה פַּת קִבָּר, הוֹלְכִין אַחַר רֹב אוֹכְלֵי פַּת קִבָּר:

ט מָצָא בָהּ בָּשָׂר, הוֹלְכִין אַחַר רֹב הַטַּבָּחִים. אִם הָיָה מְבֻשָּׁל, הוֹלְכִים אַחַר רֹב אוֹכְלֵי בָשָׂר מְבֻשָּׁל:

י הַמּוֹצֵא פֵּרוֹת בַּדֶּרֶךְ, אִם רֹב מַכְנִיסִין לְבָתֵּיהֶן, פָּטוּר. וְלִמְכֹּר בַּשּׁוּק, חַיָּב. מֻחֶזֶקֶת לְמֻחֶזֶקֶת, דְּמַאי. אוֹצָר שֶׁיִּשְׂרָאֵל וְנָכְרִים מַטִּילִין לְתוֹכוֹ, אִם רֹב נָכְרִים, וַדַּאי. וְאִם רֹב יִשְׂרָאֵל, דְּמַאי. מֻחֶזֶקֶת לְמֻחֶזֶקֶת, וַדַּאי, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, אֲפִלּוּ כֻּלָּם נָכְרִים וְיִשְׂרָאֵל אֶחָד מַטִּיל לְתוֹכוֹ, דְּמַאי:

יא פֵּרוֹת שְׁנֵיָּה שֶׁרַבּוּ עַל שֶׁל שְׁלִישִׁית, וְשֶׁל שְׁלִישִׁית עַל שֶׁל רְבִיעִית, וְשֶׁל רְבִיעִית עַל שֶׁל חֲמִישִׁית, וְשֶׁל חֲמִישִׁית עַל שֶׁל שִׁשִּׁית, וְשֶׁל שִׁשִּׁית עַל שֶׁל שְׁבִיעִית, וְשֶׁל שְׁבִיעִית עַל שֶׁל מוֹצָאֵי שְׁבִיעִית, הוֹלְכִין אַחַר הָרֹב. מֻחֶזֶקֶת לְמֻחֶזֶקֶת, לְהַחֲמִיר:

פרק ג

א שַׁק שֶׁהוּא מָלֵא פֵּרוֹת וּנְתָנוֹ עַל גַּב הַנָּהָר, אוֹ עַל פִּי הַבּוֹר, אוֹ עַל מַעֲלוֹת הַמְּעָרָה, וְשָׁאֲבוּ, כֹּל שֶׁשָּׁאֲבוּ, בְּכִי יַתָּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, כֹּל שֶׁהוּא כְנֶגֶד הַמַּיִם, בְּכִי יַתָּן. וְכֹל שֶׁאֵינוֹ כְנֶגֶד הַמַּיִם, אֵינוֹ בְּכִי יַתָּן:

ב חָבִית שֶׁהִיא מְלֵאָה פֵּרוֹת וּתְרוּמָה לְתוֹךְ הַמַּשְׁקִין, אוֹ מְלֵאָה מַשְׁקִין וּתְרוּמָה לְתוֹךְ הַפֵּרוֹת, וְשָׁאֲבוּ, כֹּל שֶׁשָּׁאֲבוּ, בְּכִי יַתָּן. בְּאִלּוּ מַשְׁקִים אָמְרוּ, בְּמַיִם וּבְיַיִן וּבְחֹמֶץ. וּשְׁאָר כָּל הַמַּשְׁקִין, טְהוֹרִין. רַבִּי נְחֶמְיָה מְטַהֵר בְּקִטְנִית, שֶׁאֵין הַקִּטְנִית שׁוֹאֶבֶת:

ג הָרוֹדָה פַּת חַמָּה וּנְתָנָהּ עַל פִּי חָבִית שֶׁל יַיִן, רַבִּי מֵאִיר מְטַמֵּא. רַבִּי יְהוּדָה מְטַהֵר. רַבִּי יוֹסֵי מְטַהֵר בְּשֶׁל חִטִּים וּמְטַמֵּא בְּשֶׁל שְׂעֹרִים, מִפְּנֵי שֶׁהַשְּׂעֹרִים שׁוֹאֲבוֹת:

ד הַמְּרַבֵּץ אֶת בֵּיתוֹ וְנָתַן בּוֹ חִטִּים וְטָנְנוּ, אִם מֻחֶמֶת הַמַּיִם, בְּכִי יַתָּן. וְאִם מֻחֶמֶת הַסֶּלַע, אֵינָן בְּכִי יַתָּן. הַמְכַבֵּס אֶת כְּסוּתוֹ בַּעֲרָבָה, נָתַן בָּהּ חִטִּים וְטָנְנוּ, אִם מֻחֶמֶת הַמַּיִם, בְּכִי יַתָּן. אִם מֻחֶמֶת עַצְמָן, אֵינָן בְּכִי יַתָּן. הַמְטַנֵּן בְּחֹל, חֲרֵי זֶה בְכִי יַתָּן. מַעֲשֶׂה בְּאַנְשֵׁי הַמָּחוֹז שֶׁהָיוּ מְטַנְּנִין בְּחֹל, אָמְרוּ לָהֶם חֲכָמִים, אִם כָּךְ הֱיִיתֶם עוֹשִׂים, לֹא עֲשִׂיתֶם טָהֳרָה מִימֵיכֶם:

ה הַמְטַנֵּן בְּטִיט הַנָּגוּב, רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אִם יֵשׁ בּוֹ מַשְׁקֶה טוֹפֵחַ, בְּכִי יַתָּן. וְאִם לָאו, אֵינוֹ בְּכִי יַתָּן. הַמְרַבֵּץ אֶת גָּרְנוֹ, אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שֶׁמָּא נָתַן בָּהּ חִטִּים וְטָנְנוּ. הַמְלַקֵּט עֲשָׂבִים כְּשֶׁהַטַּל עֲלֵיהֶם, לְהָטֵן בָּהֶם חִטִּים, אֵינָן בְּכִי יַתָּן. אִם נִתְכַּוֵּן לְכָךְ, חֲרֵי זֶה בְכִי יַתָּן. הַמּוֹלִיךְ חִטִּין לִטְחֹן וְיָרְדוּ עֲלֵיהֶן גְּשָׁמִים, אִם שָׁמַח, בְּכִי יַתָּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא לִשְׂמֹחַ, אֶלָּא אִם עָמַד:

ו הָיוּ זֵיתָיו נְתוּנִים בַּגַּג וְיָרְדוּ עֲלֵיהֶן גְּשָׁמִים, אִם שָׂמַח, בְּכִי יַתָּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא לִשְׂמֹחַ, אֶלָּא, אִם פָּקַק אֶת הַצִּנּוֹר אוֹ אִם חִלֵּחֵל לְתוֹכָן:

ז הַחַמָּרִין שֶׁהָיוּ עוֹבְרִים בַּנָּהָר וְנָפְלוּ שַׂקֵּיהֶם לַמַּיִם, אִם שָׂמְחוּ, בְּכִי יַתָּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא לִשְׂמֹחַ, אֶלָּא, אִם הָפְכוּ. הָיוּ רַגְלָיו מְלֵאוֹת טִיט, וְכֵן רַגְלֵי בְהֶמְתּוֹ, עָבַר בַּנָּהָר, אִם שָׂמַח, בְּכִי יַתָּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא לִשְׂמֹחַ, אֶלָּא, אִם עָמַד וְהִדִּיחַ. בְּאָדָם וּבִבְהֵמָה טְמֵאָה, לְעוֹלָם טָמֵא:

ח הַמּוֹרִיד אֶת הַגַּלְגַּלִּים וְאֶת כְּלֵי הַבָּקָר בִּשְׁעַת הַקֻּדִּים לַמַּיִם בִּשְׁבִיל שֶׁיָּחוּצוּ, חֲרֵי זֶה בְכִי יַתָּן. הַמּוֹרִיד בְּהֵמָה לִשְׁתּוֹת, הַמַּיִם הָעוֹלִים בְּפִיהָ, בְּכִי יַתָּן. וּבִרְגְלֶיהָ, אֵינָן בְּכִי יַתָּן. אִם חָשַׁב שֶׁיּוּדְחוּ רַגְלֶיהָ, אַף הָעוֹלִין בִּרְגְלֶיהָ, בְּכִי יַתָּן. בִּשְׁעַת הַיַּחַף וְהַדַּיִשׁ, לְעוֹלָם טָמֵא. הוֹרִיד חֵרֵשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן, אַף עַל פִּי שֶׁחוֹשֵׁב שֶׁיּוּדְחוּ רַגְלֶיהָ, אֵינָן בְּכִי יַתָּן, שֶׁיֵּשׁ לָהֶן מַעֲשֶׂה וְאֵין לָהֶן מַחֲשָׁבָה:

פרק ד

א הַשּׁוֹחֶה לִשְׁתּוֹת, הַמַּיִם הָעוֹלִים בְּפִיו וּבִשְׂפָמוֹ, בְּכִי יַתָּן. בְּחָטְמוֹ וּבְרֹאשׁוֹ וּבִזְקָנוֹ, אֵינָן בְּכִי יַתָּן. הַמְמַלֵּא בְּחָבִית, הַמַּיִם הָעוֹלִים אַחֲרֶיהָ, וּבַחֶבֶל שֶׁהוּא מְכֻנָּן עַל צַוָּארָהּ, וּבַחֶבֶל שֶׁהוּא לְצָרְכָּהּ, חֲרֵי זֶה בְכִי יַתָּן. כַּמָּה הוּא צָרְכָּהּ. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר, טֶפַח. נָתָנָהּ תַּחַת הַצִּנּוֹר, אֵינָן בְּכִי יַתָּן:

ב מִי שֶׁיָּרְדוּ עָלָיו גְּשָׁמִים, אֲפִלּוּ אַב הַטֻּמְאָה, אֵינוֹ בְכִי יַתָּן. וְאִם נִעֵר, בְּכִי יַתָּן. עָמַד תַּחַת הַצִּנּוֹר לְהָקֵר אוֹ לְהִזּוֹחַ, בְּטָמֵא, טְמֵאִין. וּבְטָהוֹר, בְּכִי יַתָּן:

ג הַכּוֹפָּה קְעָרָה עַל הַכֹּתֶל בְּשְׁבִיל שֶׁתּוּדַח, חֲרֵי זֶה בְכִי יַתָּן. אִם בְּשְׁבִיל שֶׁלֹּא יִלְקֶה הַכֹּתֶל, אֵינָן בְּכִי יַתָּן:

ד חָבִית שֶׁיָּרַד הַדֶּלֶף לְתוֹכָהּ, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, יִשַּׁבֵּר. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים, יְעָרֶה. וּמוֹדִים שֶׁהוּא מוֹשִׁיט אֶת יָדוֹ וְנוֹטֵל פֵּרוֹת מִתּוֹכָהּ, וְהֵם טְהוֹרִים:

ה עֵרְבָה שֶׁיֵּרֵד הַדֶּלֶף לְתוֹכָהּ, הַנּוֹתְזִין וְהַצָּפִין אֵינָן בְּכִי יַתִּן. נְטָלָהּ לִשְׁפְּכָהּ, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, בְּכִי יַתִּן. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים, אֵינָן בְּכִי יַתִּן. הִנִּיחָהּ שֶׁיֵּרֵד הַדֶּלֶף לְתוֹכָהּ, הַנּוֹתְזִין וְהַצָּפִין, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, בְּכִי יַתִּן. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים, אֵינָן בְּכִי יַתִּן. נְטָלָהּ לִשְׁפְּכָהּ, אֵלּוּ וָאֵלּוּ מוֹדִים שֶׁהֵן בְּכִי יַתִּן. הַמַּטְבִּיל אֶת הַכֵּלִים וְהַמְכַבֵּס אֶת כְּסוּתוֹ בְּמְעָרָה, הַמַּיִם הָעוֹלִים בְּיָדָיו, בְּכִי יַתִּן. בְּרַגְלָיו, אֵינָן בְּכִי יַתִּן. רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר, אִם אִי אֶפְשָׁר לוֹ שֶׁיֵּרֵד אֶלָּא אִם כֵּן נִטְנְפוּ רַגְלָיו, אַף הָעוֹלִין בְּרַגְלָיו בְּכִי יַתִּן׃

ו קֻפָּה שֶׁהִיא מְלֵאָה תַרְמוֹסִין וּנְתָנוּהָ לְתוֹךְ מִקְוֶה, מוֹשִׁיט יָדוֹ וְנוֹטֵל תַּרְמוֹסִין מִתּוֹכָהּ, וְהֵם טְהוֹרִים. הֶעֱלָם מִן הַמַּיִם, הַנּוֹגְעִים בַּקֻּפָּה, טְמֵאִים, וּשְׁאָר כָּל הַתַּרְמוֹסִים, טְהוֹרִים. צְנוֹן שֶׁבַּמְּעָרָה, נִדָּה מְדִיחָתוֹ וְהוּא טָהוֹר. הֶעֱלַתּוּ כָּל שֶׁהוּא מִן הַמַּיִם, טָמֵא׃

ז פֵּרוֹת שֶׁנָּפְלוּ לְתוֹךְ אַמַּת הַמַּיִם, פָּשַׁט מִי שֶׁהָיוּ יָדָיו טְמֵאוֹת וּנְטָלָן, יָדָיו טְהוֹרוֹת וְהַפֵּרוֹת טְהוֹרִים. וְאִם חָשַׁב שֶׁיִּוְּדְחוּ יָדָיו, יָדָיו טְהוֹרוֹת וְהַפֵּרוֹת בְּכִי יַתִּן׃

ח קְדֵרָה שֶׁהִיא מְלֵאָה מַיִם וּתְרוּמָה לְתוֹךְ הַמִּקְוֶה וּפָשַׁט אַב הַטֻּמְאָה אֶת יָדוֹ לְתוֹכָהּ, טְמֵאָה. מַגַּע טֻמְאוֹת, טְהוֹרָה. וּשְׁאָר כָּל הַמַּשְׁקִין, טְמֵאִין, שֶׁאֵין הַמַּיִם מְטַהֲרִים אֶת שְׁאָר הַמַּשְׁקִין׃

ט הַמְמַלֵּא בְּקִילוֹן, עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים, טְמֵאִין. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, אִם נִגְּבוּ, מִיָּד טְהוֹרִים. וְאִם לֹא נִגְּבוּ, אֲפִלּוּ עַד שְׁלֹשִׁים יוֹם, טְמֵאִים׃

י עֲצִים שֶׁנָּפְלוּ עֲלֵיהֶם מַשְׁקִין וְיָרְדוּ עֲלֵיהֶם גְּשָׁמִים, אִם רַבּוּ, טְהוֹרִים. הוֹצִיאָם שֶׁיֵּרְדוּ עֲלֵיהֶם גְּשָׁמִים, אַף עַל פִּי שֶׁרַבּוּ, טְמֵאִים. בָּלְעוּ מַשְׁקִים טְמֵאִים, אַף עַל פִּי שֶׁהוֹצִיאָם שֶׁיֵּרְדוּ עֲלֵיהֶם גְּשָׁמִים, טְהוֹרִין. וְלֹא יַסִּיקֵם אֶלָּא בִּידֵים טְהוֹרוֹת בִּלְבָד. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אִם הָיוּ לַחִין וְהִסִּיקָן, וְרַבּוּ הַמַּשְׁקִין הַיּוֹצְאִין מֵהֶן עַל הַמַּשְׁקִין שֶׁבָּלְעוּ, טְהוֹרִים׃

פרק ה

א מִי שֶׁטָּבַל בַּנָּהָר, וְהָיָה לְפָנָיו נָהָר אַחֵר וְעָבַר בּוֹ, טְהָרוּ שְׁנֵיִם אֶת הָרִאשׁוֹנִים. דָּחָהוּ חֲבֵרוֹ לְשָׁכְרוֹ, וְכֵן לִבְהֶמְתּוֹ, טְהָרוּ שְׁנֵיִם אֶת הָרִאשׁוֹנִים. וְאִם כְּמִשֹּׁחֵק עִמּוֹ, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתִּן׃

ב הַשָּׁט עַל פְּנֵי הַמַּיִם, הַנּוֹתְזִין, אֵינָן בְּכִי יַתִּן. וְאִם נִתְכַּוֵּן לְהַתִּיז עַל חֲבֵרוֹ, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתִּן. הָעוֹשֶׂה צְפוֹר בַּמַּיִם, הַנּוֹתְזִין וְאֶת שֶׁבָּהּ, אֵינָן בְּכִי יַתִּן׃

ג פֵּרוֹת שֶׁיֵּרֵד הַדֶּלֶף לְתוֹכָן וּבְלָלָן שֶׁיִּנָּגְבוּ, רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, בְּכִי יַתִּן. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, אֵינָן בְּכִי יַתִּן׃

ד הַמּוֹדֵד אֶת הַבּוֹר בֵּין לְעָמְקוֹ בֵּין לְרָחְבּוֹ, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתִּן, דִּבְרֵי רַבִּי טַרְפוֹן. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, לְעָמְקוֹ, בְּכִי יַתִּן. וּלְרָחְבּוֹ, אֵינוֹ בְּכִי יַתִּן׃

ה פָּשַׁט יָדוֹ אוֹ רַגְלוֹ אוֹ קָנֶה לְבוֹר לְיַדַּע אִם יֵשׁ בּוֹ מַיִם, אֵינָן בְּכִי יַתִּן. לְיַדַּע כַּמָּה מַיִם יֵשׁ בּוֹ, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתִּן. זָרַק אֶבֶן לְבוֹר לְיַדַּע אִם יֵשׁ בּוֹ מַיִם, הַנּוֹתְזִין, אֵינָן בְּכִי יַתִּן. וְאֶת שֶׁבָּאֶבֶן, טְהוֹרִים׃

ו הַחוֹבֵט עַל הַשֶּׁלַח, חוּץ לַמַּיִם, בְּכִי יַתִּן. לְתוֹךְ הַמַּיִם, אֵינָן בְּכִי יַתִּן. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, אַף לְתוֹךְ הַמַּיִם בְּכִי יַתִּן, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְכַּוֵּן שֶׁיֵּצְאוּ עִם הַצּוֹאָה׃

ז הַמַּיִם הָעוֹלִין בַּסְּפִינָה וּבָעֵקֶל וּבַמְּשׁוֹטוֹת, אֵינָן בְּכִי יַתִּן. בַּמְּצוּדוֹת וּבָרְשָׁתוֹת וּבַמִּכְמָרוֹת, אֵינָן בְּכִי יַתִּן. וְאִם נִעֵר, בְּכִי יַתִּן. הַמּוֹלִיךְ אֶת הַסְּפִינָה לַיָּם הַגָּדוֹל לְצָרְפָהּ, הַמּוֹצִיא מַסְמֵר לַגְּשָׁמִים לְצָרְפוֹ, הַמַּנִּיחַ אֶת הָאוּד בַּגְּשָׁמִים לְכַבּוֹתוֹ, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתִּן׃

ח קַסְיָא שֶׁל שַׁלְחָנוֹת וְהַשִּׁיפָא שֶׁל לְבֵנִים, אֵינָן בְּכִי יַתִּן. וְאִם נִעֵר, בְּכִי יַתִּן׃

ט כָּל הַנִּצּוֹק, טָהוֹר, חוּץ מִדְּבַשׁ הַזִּיפִין, וְהַצַּפַּחַת. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, אַף הַמִּקְפָּה שֶׁל גְּרִיסִין וְשֶׁל פּוֹל, מִפְּנֵי שֶׁהִיא סוֹלֶדֶת לְאַחֲרֶיהָ׃

י הַמְּעָרָה מֵחַם לְחַם, וּמִצּוֹנֵן לְצוֹנֵן, וּמֵחַם לְצוֹנֵן, טָהוֹר. מִצּוֹנֵן לְחַם, טָמֵא. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אַף הַמְּעָרָה מֵחַם לְחַם וְכֹחוֹ שֶׁל תַּחְתּוֹן יָפֶה מִשֶּׁל עֶלְיוֹן, טָמֵא׃

יא הָאִשָּׁה שֶׁהָיוּ יָדֶיהָ טְהוֹרוֹת, וּמְגִיסָה בִּקְדֵרָה טְמֵאָה, אִם הִזִּיעוּ יָדֶיהָ, טְמֵאוֹת. הָיוּ יָדֶיהָ טְמֵאוֹת, וּמְגִיסָה בִּקְדֵרָה טְהוֹרָה, אִם הִזִּיעוּ יָדֶיהָ, הַקְּדֵרָה טְמֵאָה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, אִם נָטְפוּ. הַשּׁוֹקֵל עֲנָבִים בְּכַף מֹאזְנַיִם, הַיַּיִן שֶׁבַּכַּף, טָהוֹר, עַד שֶׁיַּעֲרֶה לְתוֹךְ הַכְּלִי. הֲרֵי זֶה דּוֹמֶה לְסַלֵּי זֵיתִים וַעֲנָבִים כְּשֶׁהֵן מְנַטְּפִין׃

פרק ו

א הַמַּעֲלֶה פְּרוֹתָיו לַגַּג מִפְּנֵי הַכְּנִימָה, וְיָרַד עֲלֵיהֶם טַל, אֵינָם בְּכִי יַתֵּן. אִם נִתְפַּזֵּן לְכָךְ, חֲרֵי זֶה בְכִי יַתֵּן. הֶעֱלָן חֵרֵשׁ, שׁוֹטֶה וְקָטָן, אַף עַל פִּי שֶׁחִשֵּׁב שֶׁיֵּרֵד עֲלֵיהֶן הַטַּל, אֵינָן בְּכִי יַתֵּן, שֶׁיֵּשׁ לָהֶן מַעֲשֶׂה וְאֵין לָהֶן מַחֲשָׁבָה:

ב הַמַּעֲלֶה אֶת הָאַגָּדוֹת וְאֶת הַקְּצִיעוֹת וְאֶת הַשּׁוּם לַגַּג בִּשְׁבִיל שֶׁיַּמְתִּינוּ, אֵינָן בְּכִי יַתֵּן. כָּל הָאַגָּדוֹת שֶׁל בֵּית הַשָּׁוָקִים, טְמֵאִין. רַבִּי יְהוּדָה מְטַהֵר בַּלַּחִים. אָמַר רַבִּי מֵאִיר, וְכִי מִפְּנֵי מָה טִמְּאוּ, אֶלָּא מִפְּנֵי מַשְׁקֶה הַפֶּה. כָּל הַקְּמָחִין וְהַסְּלָתוֹת שֶׁל בֵּית הַשָּׁוָקִים, טְמֵאִים. הַחילְקָה, הַטַּרְגִּיס וְהַטִּסְגִּי, טְמֵאִים בְּכָל מָקוֹם:

ג כָּל הַבֵּיצִים בְּחֶזְקַת טָהֳרָה, חוּץ מִשֶּׁל מוֹכְרֵי מַשְׁקֶה. וְאִם הָיוּ מוֹכְרִין עִמָּהֶן פֵּרוֹת יְבֵשִׁים, טְהוֹרוֹת. כָּל הַדָּגִים בְּחֶזְקַת טֻמְאָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, חֲתִיכַת אִלְתִּית וְדָג הַמִּצְרִי הַבָּא בְקֻפָּה וְקוּלְיָס הָאִסְפָּנִין, חֲרֵי אֵלּוּ בְּחֶזְקַת טָהֳרָה. כָּל הַצִּיר בְּחֶזְקַת טֻמְאָה. וְעַל כֻּלָּם, עַם הָאָרֶץ נֶאֱמָן לוֹמַר טְהוֹרִים הֵן, חוּץ מִשֶּׁל דָּגָה, מִפְּנֵי שֶׁהֵן מַפְקִידִין אוֹתָהּ אֵצֶל עַם הָאָרֶץ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר, צִיר טָהוֹר שֶׁנָּפַל לְתוֹכוֹ מַיִם כָּל שֶׁהֵן, טָמֵא:

ד שִׁבְעָה מַשְׁקִין הֵן. הַטַּל וְהַמַּיִם, הַיַּיִן וְהַשֶּׁמֶן, וְהַדָּם, וְהֶחָלָב, וּדְבַשׁ דְּבוֹרִים. דְּבַשׁ צְרָעִים, טָהוֹר, וּמֵתָר בַּאֲכִילָה:

ה תּוֹלָדוֹת לַמַּיִם, הַיּוֹצְאִין מִן הָעַיִן, מִן הָאֹזֶן, מִן הַחֹטֶם, מִן הַפֶּה, מֵי רַגְלַיִם, בֵּין גְּדוֹלִים בֵּין קְטַנִּים, לְרַעְתּוֹ וְשֶׁלֹּא לְרַעְתּוֹ. תּוֹלָדוֹת לַדָּם, דַּם שְׁחִיטָה. בַּבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבָעוֹפוֹת הַטְּהוֹרִים, וְדַם הַקֻּזָּה לִשְׁתִיָּה. מֵי חָלָב, כֻּלָּב. וְהַמַּחַל, כַּשֶּׁמֶן, שֶׁאֵין הַמַּחַל יוֹצֵא מִידֵי שֶׁמֶן, דִּבְרֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין עִמּוֹ שֶׁמֶן. דַּם הַשֶּׁרֶץ, כִּבְשָׂרוֹ, מְטַמֵּא וְאֵינוֹ מַכְשִׁיר, וְאֵין לָנוּ כַּיּוֹצֵא בוֹ:

ו אֵלּוּ מְטַמְּאִין וּמַכְשִׁירִין. זוֹבוֹ שֶׁל זָב, וְרֻקּוֹ, וְשִׁכְבַת זַרְעוֹ, וּמֵימֵי רַגְלָיו, וּרְבִיעִית מִן הַמֵּת, וְדַם הַנִּדָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, שִׁכְבַת זֶרַע אֵינָהּ מַכְשֶׁרֶת. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר, דַּם הַנִּדָּה אֵינוֹ מַכְשִׁיר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, דַּם הַמֵּת אֵינוֹ מַכְשִׁיר. וְאִם נָפַל עַל הַדְּלַעַת, גּוֹרְדָהּ וְהִיא טְהוֹרָה:

ז אֵלּוּ לֹא מְטַמְּאִין וְלֹא מַכְשִׁירִין. הַזֵּעָה, וְהַלֵּחָה סְרוּחָה, וְהָרְאִי, וְהַדָּם הַיּוֹצֵא עִמָּהֶם, וּמַשְׁקֶה בֶּן שְׁמֹנָה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, חוּץ מִדָּמוֹ. וְהַשּׁוֹתֶה מֵי טְבֶרְיָה, אַף עַל פִּי שֶׁיּוֹצְאִין נְקִיִּים. דַּם שְׁחִיטָה בַּבְּהֵמָה, בַּחַיָּה וּבָעוֹפוֹת הַטְּמֵאִים, וְדַם הַקֻּזָּה לִרְפוּאָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטַמֵּא בָּאֵלּוּ. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר, חֲלֵב הַזָּכָר, טָהוֹר:

ח חֲלֵב הָאִשָּׁה מְטַמֵּא לָרָצוֹן וְשֶׁלֹּא לָרָצוֹן, וַחֲלֵב הַבְּהֵמָה אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶלָּא לָרָצוֹן. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, קַל וָחֹמֶר הַדְּבָרִים. מָה אִם חֲלֵב הָאִשָּׁה שֶׁאֵינוֹ מְיֻחָד אֶלָּא לִקְטַנִּים, מְטַמֵּא לָרָצוֹן וְשֶׁלֹּא לָרָצוֹן, חֲלֵב הַבְּהֵמָה שֶׁהוּא מְיֻחָד לִקְטַנִּים וְלִגְדוֹלִים, אֵינוֹ דִין שֶׁיְּטַמֵּא לָרָצוֹן וְשֶׁלֹּא לָרָצוֹן. אָמְרוּ לוֹ, לֹא, אִם טִמֵּא חֲלֵב הָאִשָּׁה שֶׁלֹּא לָרָצוֹן, שֶׁדַּם מַגֵּפָתָהּ טָמֵא, יְטַמֵּא חֲלֵב הַבְּהֵמָה שֶׁלֹּא לָרָצוֹן, שֶׁדַּם מַגֵּפָתָהּ טָהוֹר. אָמַר לָהֶם, מַחְמִיר אֲנִי בְּחֶלֶב מִבְּדָם, שֶׁהַחוֹלֵב לִרְפוּאָה, טָמֵא, וְהַמַּקִּיז לִרְפוּאָה, טָהוֹר. אָמְרוּ לוֹ, סַלֵּי זֵיתִים וַעֲנָבִים יוֹכִיחוּ, שֶׁהַמַּשְׁקִים הַיּוֹצְאִין מֵהֶן לָרָצוֹן, טְמֵאִים, וְשֶׁלֹּא לָרָצוֹן, טְהוֹרִים. אָמַר לָהֶן, לֹא, אִם אָמַרְתֶּם בְּסַלֵּי זֵיתִים וַעֲנָבִים, שֶׁתְּחִלָּתָן אֹכֶל וְסוֹפָן מַשְׁקֶה, תֹּאמְרוּ בְּחֶלֶב שֶׁתְּחִלָּתוֹ וְסוֹפוֹ מַשְׁקֶה. עַד כָּאן הָיְתָה תְּשׁוּבָה. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן מִכָּאן וָאֵילָךְ הָיוּ מְשִׁיבִין לְפָנָיו, מֵי גְשָׁמִים יוֹכִיחוּ, שֶׁתְּחִלָּתָן וְסוֹפָן מַשְׁקֶה וְאֵינָן מְטַמְּאִין אֶלָּא לָרָצוֹן. אָמַר לָנוּ, לֹא, אִם אֲמַרְתֶּם בְּמֵי גְשָׁמִים, שֶׁאֵין רַבָּן לָאָדָם, אֶלָּא לָאֲרָצוֹת וְלָאִילָנוֹת, וְרֹב הֶחָלָב, לָאָדָם: